

**Justitieel team (JUST)
Amsterdam**

Voor lvb'ers die in aanraking zijn geweest met justitie

Kwaliteitsverslag Forensische Zorg

Amsta 2023

Kwaliteit en Samenwerking - mei 2024

AMSTA

Inhoudsopgave

- I. Koers en missie van Amsta
- II. Inleiding
- III. Onze visie en werkwijze in de forensische zorg
- IV. Medewerkers en cliënten aan het woord
- V. Feiten en cijfers
- VI. Pijler 1: veiligheid en persoonsgerichte zorg
- VII. Pijler 2: forensisch vakmanschap
- VIII. Pijler 3: organisatie van de zorg
- IX. Pijler 4: samenwerken
- X. PDCA-spinnenweb

Koers en missie van Amsta

Amsta biedt zorg en ondersteuning aan iedereen in Amsterdam die niet in staat is zijn of haar leven op eigen kracht vorm te geven. We zijn er voor (oudere) mensen die door ziekten of een verstandelijke beperking behoefte aan zorg en ondersteuning hebben. En in het bijzonder voor mensen met complexe ondersteuningsvragen, die moeilijk ergens een plek vinden. Zij zijn welkom bij Amsta. Dat is onze missie.

In 2023 is Amsta gestart met de nieuwe koers '[Horen en Gezien Worden](#)'. Wij geloven erin dat mensen geluk en plezier ervaren in waardevolle relaties tussen mensen. Kwetsbare en krachtige mensen, jong en oud, willen allemaal van betekenis zijn voor anderen. Waardevolle relaties zijn de basis van geluk en werkplezier. Daarom stelt Amsta de kwaliteit van deze relaties voorop, zodat iedereen zich gehoord en gezien voelt. Integrale samenwerking staat hierbij centraal.

Persoonlijk & Liefdevol

Praktisch & Oplossingsgericht

Professioneel & Samen

In 2023 vierde **Justitieel team** haar 5-jarig bestaan met een geweldige bijeenkomst voor alle collega's van Amsta en de ketenpartners. Het team deelde trots de behaalde resultaten, maar benoemde ook de uitdagingen bij het begeleiden van cliënten met complexe LVB-problematiek in een grootstedelijke context. Ondanks de beperkte effectiviteit van de stedelijke uitvoering van de top 600-aanpak, behaalde het Justitieel team opmerkelijk lage recidivecijfers en daar zijn we als Amsta trots op!

[\(Interview - Team Just\)](#)

Inleiding

Kwaliteit is dynamisch, veelzijdig en moreel geladen, beïnvloed door verschillende perspectieven, belangen en contexten. Daarom werken we met reflectie gebaseerd op diverse soorten informatie. Met kwaliteitsbeelden monitoren we of we op de juiste weg zijn.

Amsta werkte in 2023 volgens het kwaliteitskader ouderenzorg, het kwaliteitskompas gehandicaptenzorg en het kwaliteitskader forensische zorg (KKFZ).

Het Justitieel team van Amsta valt onder het kwaliteitskader voor forensische zorg, dat is opgesteld om hoogwaardige zorg te waarborgen voor forensische cliënten, met speciale aandacht voor degenen met een licht verstandelijke beperking (LVB). Dit kader bevat richtlijnen en normen die forensische zorginstellingen moeten naleven om kwalitatieve zorg te bieden aan hun cliënten. Bovendien is het Justitieel team HKZ-gecertificeerd.

Veel van de vereiste kwaliteitsaspecten in het KKFZ zijn al geheel of gedeeltelijk ingevoerd. In het implementatieplan hebben we uitgewerkt hoe we de komende jaren zullen voldoen aan alle kwaliteitsaspecten van het KKFZ, binnen de context van de (nieuwe) koers en besturingsfilosofie van Amsta en de bijbehorende programmalijnen.

Vorig jaar was de start van de implementatie van het nieuwe kwaliteitskader voor de forensische zorg. Met behulp van de zelfscan hebben we een meerjarenplan opgesteld, waarvan het eerste jaar resultaten heeft opgeleverd waar we tevreden op terugkijken.

Dit **Amsta kwaliteitsverslag forensische zorg van 2023** geeft een overzicht van de voortgang en resultaten van onze (implementatie-)inspanningen. We presenteren onze successen, leerpunten en verdere ontwikkelpunten aan de hand van de pijlers van het KKFZ. We blikken terug op het afgelopen jaar en kijken vooruit naar de ontwikkelpunten voor 2024. We streven naar een continu cyclisch leerproces, of het nou gaat om punten waarop we kunnen verbeteren of om behaalde successen.

Onze visie en werkwijze in de forensische zorg

Het **Justitieel team (Just)** van Amsta biedt gespecialiseerde ambulante begeleiding aan cliënten uit Amsterdam, Zaanstreek, Waterland en Kennemerland. Onze cliënten hebben een licht verstandelijke beperking, die daarnaast kampen met verslaving of psychiatrische problemen en in aanraking zijn gekomen met justitie. We bieden ook hulp aan mensen zonder vastgestelde verstandelijke beperking die baat hebben bij onze op LVB gerichte aanpak.

Brug tussen justitie en maatschappij

Onze aanpak, gebaseerd op het Risk-Need-Responsivity (RNR)-model en de Forensische Ambulante Risico Evaluatie (FARE), richt zich op het verminderen van criminogene risico's en het versterken van beschermende factoren. Zo slaan we een brug tussen justitie en de maatschappij, met als doel dat onze cliënten weer een volwaardige plek in de samenleving vinden.

Multidisciplinaire samenwerking

Met ons multidisciplinaire team van begeleiders en behandelaars bieden we praktische hulp op alle leefgebieden, zoals bijvoorbeeld ondersteuning bij sollicitaties, het oefenen met de computer, en het leren omgaan met stress. Dankzij 'Blended Care' kunnen we onze cliënten 24/7 ondersteuning bieden; ambulant begeleiders zijn tijdens kantooruren beschikbaar, terwijl begeleiders van Digicontact buiten kantoor tijden via beeldbellen bereikbaar zijn. Het succes van onze aanpak blijkt uit de groei van ons team, dat sinds de oprichting in 2018 is uitgebreid van vier naar twaalf specialistische begeleiders.

Medewerkers en cliënten aan het woord

Specialistisch begeleiders Just - Quint en Linda.

- *"Ons team werkt uitsluitend voor cliënten die justitie en reclassering naar ons doorverwijzen. Voordeel hiervan is dat we een ruim aantal uren hebben om de mensen te helpen."*
Quint - specialistisch begeleider Just.
- *"Het draait echt om het contact van mens tot mens. Mensen moeten weten dat ik naast ze sta. Daarom zit ik tijdens gesprekken het liefst letterlijk naast ze in plaats tegenover."*
Mohamed - ervaringsdeskundige Just.
- *"Eerder haatte ik de wereld, nu kan ik weer van dingen houden."*
Cliënt Justitieel team - tijdens medezeggenschapslunch 2023
- *"Behalve voldoende tijd bieden ze ons heel veel ruimte voor de eigen invulling van ons werk. We mogen echt out-of-the-box denken: wat hebben eerdere hulpverleners al gedaan en wat kan ik nou echt anders doen?"*
Linda - specialistisch begeleider Just, over de samenwerking met justitie en de reclassering.
- *"Ik ben niet geremd door de klok, het enige wat mij tegenhoudt is een cliënt die niet komt opdagen."*
Rutger - specialistisch begeleider Just.

Feiten en cijfers

Ambulante begeleiding en verblijfszorg:

- F125 dagactiviteit (begeleiding) LZA
- H150 begeleiding extra
- H300 begeleiding
- H811 dagbesteding VG - **licht**
- H813 dagbesteding VG – **zwaar**
- Z463 ZZP-VG6 inclusief dagbesteding

Ambulante begeleiding:

- H812 dagbesteding VG - **midden**
- H329 behandeling gedragswetenschapper
- Z443 ZZP-VG4 inclusief dagbesteding

- Op 31 december 2023 waren er in totaal **1369** intramurale cliënten en **475** extramurale cliënten in zorg bij Amsta.
- Op 31 december 2023 waren er in totaal **56** cliënten in *forensische zorg* bij Amsta, waarvan **53** cliënten extramurale en **3** cliënten intramurale begeleiding ontvingen.
- Het percentage cliënten die forensische zorg ontving was **3,04%** t.o.v. het totaal aantal cliënten in 2023.

In 2023 bood Amsta intramurale forensische zorg aan cliënten via de IFZO-financiering. Via een aanbesteding wilden we deze zorg ook na 2023 voortzetten, helaas is dit product ons niet toegekend. De zittende intramurale cliënten blijven we via de overgangsregeling zorg bieden tot het einde van hun indicatie forensische zorg

PIJLER 1 – VEILIGHEID EN PERSOONSGERICHTE ZORG

Onze aanpak is zowel sturend als corrigerend, gericht op doelen rondom criminogene en beschermende factoren. Deze stellen we samen met de cliënt vast. De focus daarbij is recidivepreventie.

We evalueren in overleg met cliënten en toezichthouders continu risico's, via wekelijkse multidisciplinaire overleggen en halfjaarlijkse risicotaxaties. Risico's voor recidive evalueren we met behulp van het RNR-model (risk-need-responsivity) en het FARE Risicotaxatie Model, en we passen het ARIH (Agressie Risico Inschatting Huisbezoek) toe bij elke ambulante cliënt.

De intensiteit van begeleiding varieert afhankelijk van het ingeschatte recidiverisico. Hoe hoger de risico's, hoe intensiever de begeleiding. Bij toenemend risico zorgen we voor meerdere begeleiders. Zo waarborgen we de continuïteit. Als dat nodig is organiseren we uitvoeringsoverleggen (UVO) met ketenpartners.

We streven naar overeenstemming tussen cliënt en begeleider in het OndersteuningsPlan (OSP). Als dat nodig is bieden we ondersteuning op afstand (Digi-contact) en dagbesteding. Onze aanpak omvat multidisciplinair overleg en betrokkenheid van de cliënt bij het opstellen en evalueren (halfjaarlijks) van het OndersteuningsPlan (OSP), met SMART-geformuleerde doelen.

- Capaciteitsproblemen hebben enige vertraging veroorzaakt bij het opstellen van veiligheidsplannen, maar na uitbreiding van het team hebben we deze achterstand ingehaald. Alle veiligheidsplannen zijn nu op orde.
- Op onze woonlocaties, waar bewoners onder de IFZO-regeling verblijven, zijn de begeleiders inmiddels getraind in forensische scherpste volgens het trainingsprogramma van de Forensische Leerlijn.
- We versterken onze systeemaanpak binnen het netwerk van de cliënt om duurzame zelfredzaamheid te realiseren. Hoewel we geen klinische psychiatrische behandeling bieden, werken we via een raamovereenkomst samen met de GGZ om psychiatrische consultatie te waarborgen. We gebruiken Delict Analyse om risico's te beoordelen en beleid te ontwikkelen voor digitale risico's en de digitale leefwereld van cliënten, met speciale aandacht voor mensen met een LVB.
- In 2024 ontwikkelen we ons delict-analysebeleid verder samen met het signaleringsplan. Onze gedragswetenschappers zijn hierbij betrokken. Enkele kwaliteitsaspecten uit het KKFZ vereisen aanpassingen in het organisatiebrede beleid van Amsta. Dit vraagt om nauwkeurige afstemming binnen onze beleidsdoelen en betrokkenheid van alle stakeholders. Daarom hebben we driemaandelijks overleg met onze Stuurgroep Forensische Zorg, waarbij we bijsturen op implementatie en uitvoering, beleidskwesties bespreken en verder ontwikkelen.

PIJLER 2 – FORENSISCH VAKMANSCHAP

Onze ambulante begeleiders worden regelmatig getraind en gecoacht volgens een specifiek trainingsprogramma. Deze stellen we modulair samen op basis van vereisten en behoeftes. Onze begeleiding is gebaseerd op de LIFEWISE Methode welke speciaal is ontwikkeld voor begeleiding van mensen met een LVB-problematiek in een grootstedelijke context.

Ons multidisciplinaire team bestaat uit gedragswetenschappers, specialistische begeleiders en ervaringsdeskundigen met HBO+ en universitaire opleidingen, afkomstig uit diverse culturele en etnische achtergronden. Reflectie op ons handelen vindt plaats via intervisie, MDO's en feedback, en we voldoen aan de kennisniveaus van de Forensische Leerlijn en de certificering van Amsta Karaad. De te behalen trainingen en cursussen van het scholingsplan bestaan uit zowel het aanbod van de forensische leerlijn en daarnaast ook uit verplichte trainingen en cursussen vanuit Amsta.

Bij risico's en strafbaar handelen activeren we ons veiligheidsprotocol na overleg met management en bespreken we casuïstiek proactief met gedragswetenschappers.

Bij aanvang van de ondersteuning wijzen we cliënten op onze afsprakenkaart met omgangsregels en werkwijzen.

In de komende jaren, 2024-2025, richten we ons op het verkennen van mogelijkheden voor uitbreiding en een bredere inzet van ervaringsdeskundigen.

We voeren tweemaal per jaar een teamscan uit waarin we aspecten zoals reflectie, feedback en intervisie bespreken. Daarnaast houden we ons bezig met het volgen van ontwikkelingen in ons werkveld, zoals gedragsproblematiek, verslaving en agressie.

Kwaliteit en Samenwerking - mei 2024

- Onze ambulante begeleiders zijn veel op pad. Zij zien cliënten niet alleen op kantoor, maar spreken soms ook thuis of op een andere plek met cliënten af. Om de samenwerking te versterken, organiseren we teambuildingactiviteiten zoals kennismiddagen en teamuitjes.
- Binnen onze organisatie streven we naar een grotere interne zichtbaarheid door kennisdeling en het bevorderen van samenwerking tussen verschillende domeinen. Dit draagt bij aan het realiseren van onze missie, zowel binnen als buiten de regio. Het verkennen van sociale kaarten in andere regio's versterkt onze mogelijkheden om cliënten effectiever te ondersteunen.
- We blijven ons scholingsplan nauwlettend volgen om ervoor te zorgen dat het aansluit op maatschappelijke ontwikkelingen, zoals het begrijpen en aanpakken van digitale risico's, inclusief cybercriminaliteit en misbruik van digitale identiteit. Ook sociale media-gerelateerde kwesties worden meegenomen in onze ondersteuningsplannen, gebaseerd op de behoeften van zowel cliënten als begeleiders.
- Het cyclisch in kaart brengen van cliëntervaringen en de resultaten hiervan afstemmen op het ondersteuningsplan is een doorlopend proces binnen onze organisatie. We gebruiken 'Dit Vind Ik Ervan' om inzicht te krijgen in cliëntervaringen en verwerken deze inzichten in de evaluatie en bijstelling van het ondersteuningsplan.
- Verder willen we ons team versterken met stagiaires en stageplekken om bij te dragen aan het kennisniveau en de aantrekkelijkheid van onze ambulante forensische zorg. We zijn momenteel intern bezig met het opzetten hiervan en streven ernaar om dit in de tweede helft van 2024 te starten.

The logo for AMSTA, consisting of the word 'AMSTA' in a bold, orange, sans-serif font. The letters are slightly shadowed, giving it a 3D appearance. Below the text is a thick, purple horizontal bar.

PIJLER 3 – ORGANISATIE VAN DE ZORG

Onze veiligheidsprotocollen zorgen voor een systematische aanpak van veiligheidsincidenten, waarbij we incidenten melden en cyclisch evalueren. Dit kan gaan om incidenten waarbij zowel begeleider als cliënt of omstanders betrokken kunnen zijn. Zo blijven we op de hoogte van de veiligheidsaspecten en waar mogelijkheden tot verbetering liggen.

Binnen de regio zijn we een bekende partij op het gebied van Ambulante Forensische Zorg, waarbij we nauw samenwerken met ketenpartners, gemeenten en reclassering. Onze expertise en snelle inzetbaarheid maken ons waardevol in diverse casussen, waarbij we proactief meedenken over zorgbehoeften op verschillende niveaus. We streven naar continue verbetering van onze bereikbaarheid en zichtbaarheid, zonder onze capaciteit uit het oog te verliezen.

Tijdens audits en uit de cliëntervaringsanalyse komen de bevindingen van cliënten naar voren, die ook worden meegenomen in ons ondersteuningstraject. We betrekken cliënten actief bij het evalueren van hun ervaringen met het Justitieel team, onder andere via de cliëntenraad (bestaande uit cliënten en verwanten) en jaarlijkse ontmoetingen met het management tijdens de medezeggenschapslunch.

- We streven ernaar om de zichtbaarheid van Forensische Zorg binnen onze organisatie te verbeteren en zijn proactief bezig met initiatieven zoals het organiseren van kennisbijeenkomsten.
- Het Justitieel team is vertegenwoordigd in interne overlegstructuren en de teamleden zijn actief betrokken bij gemeentelijke en regionale overlegorganen. Zowel het management als onze gedragswetenschappers nemen deel aan de ketenpartneroverleggen.
- We hebben gemerkt dat de digitale leefwereld van de cliënt vaak onderbelicht is in onze begeleiding, risicotaxaties en veiligheidsprotocollen. Om deze behoefte beter in kaart te brengen, zijn we in gesprek gegaan met reclassering, het EFP en andere ketenorganisaties. Privacyregels belemmeren soms het verkrijgen van inzicht en het inschatten van risico's. We streven ernaar om samen met interne en externe partijen meer aandacht te besteden aan dit aspect en stellen hiervoor middelen beschikbaar op basis van de zorgbehoefte en het doel om recidive te verminderen.
- Amsta is partner van Het Ben Sajet centrum en is een kenniswerkplaats voor de langdurige zorg. De komende jaren wordt er gewerkt volgens 4 programmaliijnen: *Alledaagse attentheid in de superdiverse stad; Diversiteit en dementie; Leren, verbeteren en implementeren; en Mensen met een verstandelijke beperking.*

PIJLER 4 - SAMENWERKEN

Het Justitieel team van Amsta werkt nauw samen met diverse partijen en zoekt voortdurend naar samenwerkingsmogelijkheden, altijd in overleg met de cliënt om, waar mogelijk samen, duidelijke doelen te stellen.

Bij stapelzorg nemen we een coördinerende rol op ons, waarbij we optreden als regisseur namens de cliënt.

We hebben een hechte samenwerking met ketenpartners zoals gemeenten, buurtteams en zorgorganisaties, waardoor de continuïteit van zorg na het begeleidingstraject gewaarborgd blijft. Onze zichtbaarheid in het werkveld stelt ons in staat om de samenwerking met meerdere partijen op operationeel en organisatorisch niveau te evalueren en te verbeteren.

Het is van essentieel belang voor het Justitieel team om op de hoogte te blijven van forensische ontwikkelingen, zoals strafrechtelijke benaderingen, beschikbare ketenpartners, en maatschappelijke richtlijnen. Deze hebben directe invloed op de instroom en uitstroom van cliënten, waardoor het behalen van onze doelstellingen wordt beïnvloed. We doen dit door o.a. door het volgen van trainingen en scholing, door het lezen van vakliteratuur, door middel van intervisie, maar ook door deel te nemen aan gemeentelijke en regionale (kwaliteits-)netwerken op het gebied van forensische zorg. Ook nemen we ieder jaar deel aan het forensisch festival waar op nationaal niveau allerlei forensische zorgaanbieders bij elkaar komen en de laatste ontwikkelingen op het gebied van forensische zorg worden besproken. Komend jaar zullen we ook deelnemen aan de bijeenkomst van de VGN rondom zorg en veiligheid. We houden regelmatig presentaties voor ketenpartners en zijn onze gedragswetenschappers onderdeel van het forensische netwerkoeverleg.

- We streven ernaar om ons aan te sluiten bij een Ambulant Kwaliteitsnetwerk, maar dit blijkt een uitdaging te zijn. Na onderzoek bij het EFP (Expertisecentrum Forensische Psychiatrie) blijkt dat er geen specifieke Ambulante Kwaliteitsnetwerken voor Forensische Zorg bestaan. Het opzetten van een klein Ambulant Forensisch Kwaliteitsnetwerk is ook uitdagend, omdat verschillende partijen nog niet zo ver zijn met het implementeren van het KKFZ. Het opzetten van zo'n netwerk is een van de laatste stappen. Bovendien vereist het delen van ervaringen een solide basis. Bij het Justitieel team zijn we ervan overtuigd dat we klaar zijn om onze successen en verbeterpunten te delen en te leren van andere organisaties op het gebied van Ambulante Forensische Zorg.
- We streven naar zichtbaarheid, betrouwbaarheid en expertise in samenwerking met onze ketenpartners, wat voortdurende bijsturing vereist van zowel onze organisatie als de professionals in ambulante forensische zorg. Voorbeelden hiervan zijn de beschikbaarheid van IFZO-woonplekken, toename van tbs-maatregelen, en digitale risico's binnen de leefgebieden van cliënten.

SPINNENWEBB KKFZ MET PDCA

